

Nistelrode, Achterstraat 54

Algemene gegevens

Kadastraal nummer	: NTR00 B 2187 G 0
MIP rapport	: Nistelrode, p. 15
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: werkplaats/opslag
Bouwjaar	: 1852

Monumentbeschrijving

Aan de dun bebouwde landelijke Achterstraat ligt deze voormalige kortgevelboerderij. Het pand ligt op flinke afstand van de straat in de lengte op het voormalige erf. Het gebouw is vervallen, maar de gevelindelingen zijn nog grotendeels oorspronkelijk.

De muren zijn opgetrokken in diverse soorten rode baksteen en gemetseld in wild verband. Het metselwerk is door de jaren heen veranderd en aangevuld, zodat de muren uit verschillende delen bestaan. Het pand wordt afgedekt met een wolfdak, oorspronkelijk deels riet, deels pannen. Op dit moment bestaat de dakdekking uit riet, golfplaten, blauwe Hollandse pannen, kruispannen en Tuiles du Nord.

In de voorgevel bevinden zich op de begane grond van links naar rechts een tweeruits venster met bovenlicht, een houten deur met bovenlicht en hanenham, een tweeruits venster met bovenlicht en tenslotte een dubbel draaivenster. Op de verdieping zijn twee dubbele draaivensters met lekdorpeltegels. Ter hoogte van de balklaag zijn muurankers aangebracht. Onder het wolfeind kraagt de gevel uit. Onderaan de gevel is een gepleisterde plint. Voor de ingang liggen gebakken ornamenttegels met vierpassen in rood, geel, groen, blauw en wit (eind negentiende eeuw).

Het meest linkse deel van de linkerzijgevel bestaat uit grof metselwerk (waarschijnlijk vanuit het midden van de negentiende eeuw). Hierin bevinden zich een getoogd ijzeren stalvenster met bladornamenten, een deuropening en nog twee getoogde ijzeren stalvensters. Vervolgens is de muur opgetrokken in veel strakker en nieuwer metselwerk (halfsteens verband). Hierin zijn een klein enkelruits venster in houten kozijn en een getoogd betonnen zesruits stalvenster met lekdorpeltegels. Daarnaast een houten deur, een tweede zesruits stalvenster en een iets hoger stuk muur (waardoor het dak iets wordt opgetild). Dit metselwerk lijkt te dateren van rond 1900 (vanwege het nette voegwerk en de uitkraging bovenaan), maar een deel van de muur is recent ingestort. Onderaan was hier een gepleisterde plint. Bovenaan de gehele gevel zijn muurankers.

Het metselwerk aan de linkerkant van de rechterzijgevel dateert van na de Tweede Wereldoorlog. De rode bakstenen zijn in halfsteens verband gemetseld.

Onderaan de gevel is een keldervenster met traliewerk, daarnaast een groot zesruits venster met gemetselde lekdorpel. Rechts hiervan bevinden zich een houten deur met zes ruitjes, twee getoogde betonnen zesruits stalvensters met gemetselde lekdorpel, een houten deur met ruit en nog een zesruits stalvenster. Vervolgens wijkt de gevel iets terug, om plaats te maken voor een grote dubbele staldeur (met daarin een klein getoogd luik). In deze gevel, die net als aan de achterzijde vrij grof gemetseld is, heeft men later een getoogd zesruits stalvenster aangebracht. Bovenaan de gevel zijn muurankers aanwezig.

De achtergevel bestaat nog geheel uit het oudste metselwerk (waarschijnlijk van het midden van de negentiende eeuw). Hierin zijn later twee getoogde betonnen zesruits stalvensters met een gemetselde lekdorpel aangebracht. Ter hoogte van de balklaag zijn muurankers aanwezig.

Waardering

Hoewel de boerderij in staat van verval verkeert is deze zeker nog niet verloren. De hoofdvorm en de indeling zijn nog vrij gaaf. Het metselwerk en de invulling van de gevelopeningen dateren van verschillende tijden, maar dit toont het boerenbedrijf in ontwikkeling en draagt daarmee bij aan de cultuurhistorische waarde van het gebouw. Omdat de voormalige boerderij prominent aan de Achterstraat ligt is er tevens sprake van beeldbepalende waarde.

